planetern
MEDLEMSSKRIFT FÖR LOGISTIKNÄTVERKET PLAN | #4 NOV 2026

UR INNEHÅLLET

» Plan breddar kursutbudet med förpackningslogistik
» Vägen till superintelligens går via lagergolvet
» Förpackningar i fokus för årets F&T-konferens
» Krönika: Resilienta försörjningskedjor byggs i vardagens misstag

PLAN BREDDAR KURSUTBUDET MED FÖRPACKNINGSLOGISTIK

I vinter lanserar Plan en ny kurs i förpackningslogistik – ett område som blivit allt viktigare när företag ska optimera flöden, möta PPWR-kraven och bygga hållbara försörjningskedjor.

– Förpackningar påverkar kostnader och miljö över hela försörjningskedjan. Det är viktigt att jobba strategiskt med sin förpackningslogistik, säger Henrik Pålsson, professor i förpackningslogistik, som står bakom kursen.

Henrik Pålsson är professor och avdelningschef för förpackningslogistik vid Lunds tekniska högskola (LTH). Han har länge följt Plans arbete och deltagit i konferenser och projekt, men aldrig haft något formellt uppdrag i föreningen. I början av 2027 blir han kursledare för den nya utbildningen.

– Plan har alltid funnits i periferin för mig. Jag känner många i nätverket och har följt arbetet länge. Det här blir min första aktiva roll i föreningen, och jag ser verkligen fram emot det.

En kurs som fyller ett tomrum

Förpackningslogistik handlar om att se förpackningen som en integrerad del av logistiksystemet. Utformningen påverkar hur varor hanteras, lagras och transporteras, men också materialåtgång, kostnader, fyllnadsgrad och möjligheterna till återvinning.

» Förpackningar är en strategisk fråga. De påverkar hela flödet.

Den nya tvådagarskursen ska ge grundläggande kunskap om effektiva och hållbara förpackningssystem genom hela försörjningskedjan. En viktig del är EU nya förpackningsförordning, PPWR, och hur den påverkar logistik och förpackningsval.

– PPWR sätter förpackningen högre upp på agendan. Kraven skärps stegvis, och många företag behöver bygga upp helt nya arbetssätt. När man väl börjar jobba strukturerat med förpackningslogistik kan man både bli mer effektiv och spara kostnader.

Kursen kombinerar grundläggande koncept med strategier för hållbara förpackningssystem, metoder för förbättringsarbete och praktiska exempel från industrin.

Forskning nära industrin

Henrik Pålssons forskning handlar om hur förpackningssystem påverkar logistisk effektivitet och miljöprestanda. Ett pågående projekt undersöker returförpackningar i e-handeln.

– Vi tittar på hur cirkulära förpackningssystem kan byggas upp, hur konsumenter ser på det och vilka produkter som lämpar sig för cirkulära flöden. Tidigare försök har ofta handlat om förpackningar till konsument. Vi tittar på ett slutet system där transportören tar tillbaka förpackningen direkt.

Tillsammans med en doktorand utvecklar han också en indikator för hur cirkulära olika förpackningsmaterial är.

– Vi tittar på allt från miljöpåverkan i hela försörjningskedjan till hur förpackningen används, återvinningsgrad och returflöden. I Sverige är till exempel PET-flaskan mer cirkulär än kartong för dryck – i Frankrike är det tvärtom.

En växande strategisk fråga

Henrik Pålsson menar att förpackningslogistik blir allt viktigare när kraven på effektivitet, hållbarhet och cirkularitet ökar.

– Förpackningen är en av de mest direkta kopplingarna mellan logistik och hållbarhet. Den påverkar allt från fyllnadsgrad och transportutnyttjande till klimatpåverkan och materialflöden.

Kursen planeras att publiceras i Plans kursutbud i slutet av fjärde kvartalet 2026 eller under första kvartalet 2027.

FOTO: SARA HÅNGSEL

– Förpackningslogistik handlar om att se förpackningen som en integrerad del av logistiksystemet, säger Henrik Pålsson.

Namn: Henrik Pålsson
Gör: Professor och avdelningschef för förpackningslogistik, LTH
Aktuell: Utvecklar Plans nya kurs i förpackningslogistik med start 2027
Ålder: 52
Bor: Lomma
Fritid: Gillar att träna, läsa böcker och har årskort till Malmö FF.

INSPIRERANDE F&T-DAGAR I STOCKHOLM

Plans forsknings- och tillämpningskonferens firade sitt 25-årsjubileum den 13–14 oktober, denna gång på KTH i Stockholm. Under två intensiva halvdagar fylldes campus av forskare, industrirepresentanter och praktiker som ville fördjupa sig i logistikens roll i en tid av snabb teknisk utveckling och ökande samhällskrav.

FOTO: YONGKUK JEONG

Mats Johansson från Plans styrelse tackade KTH för utmärkt värdskap vid middagen.

Mats Johansson från Plans styrelse satte tonen redan i öppningen när han påminde om varför konferensen behövs:

– Det är viktigare än någonsin att hålla koll på vad som händer i industrin.

Värd för årets upplaga var universitetslektor Jannicke Balsrud Hauge, som välkomnade deltagarna och lyfte KTH:s starka koppling till svensk industri.

Årets Keynote-anföranden fanns bland höjdpunkterna: Maria Lindh berättade om AstraZenecas resa från Lean till digitala tvillingar och AI-driven produktion och Sandra Turesson berättade om SSAB Oxelösunds omställning till skrotbaserad stålproduktion.

Det fanns också ett brett spektrum av parallella spår – från etisk produktion och smarta fabriker till flödesoptimering och planering i komplexa system. Nils Thylén från Rise bjöd in deltagarna i den autonoma internlogistikens värld, där mobila robotar navigerar med hjälp av avancerade sensorer. Forskare från Jönköping och Linköping visade hur AI i försörjningskedjor fortfarande är fragmenterad, men snabbt på väg mot mer integrerade tillämpningar.

F&T-konferensen firade 25-årsjubileum på KTH i oktober.

Beredskap i fokus

Även totalförsvar och beredskap fick stort utrymme. Roland Hellberg från Försvarshögskolan visade hur elektrifieringen av kollektivtrafiken påverkar möjligheterna till storskalig evakuering, medan andra presentationer tog upp Nato-samarbeten och hur beredskapslager bör dimensioneras utifrån samhällsstörningar snarare än normalförbrukning.

Bygglogistikens utmaningar och möjligheter belystes av forskare från Linköping och Luleå, som visade hur logistiktjänster kan minska störningar och hur industriellt byggande påverkar transporter, materialhantering och avfall.

Dag ett avrundades med mycket god middag på Alba Nova, med tårtfika för att fira 25-årsjubilaren.

Konferensen avslutades med utdelning av Plans exjobbspris, som i år gick till Gustav Andersson och Jesper Nordgren för deras analys av elektrifiering av fjärrtransporter. Nästa års Forsknings- och tillämpningskonferens kommer att hållas på Chalmers i Göteborg i mitten av oktober 2027.

Plan är kompetensnätverket för alla som arbetar med logistik, supply chain och lean.
Besök oss på www.plan.se
Telefon: 08-24 12 90. E-post: info@plan.se

PLANKONFERENSEN 2027 TILL ÖREBRO

Save the date för vårens höjdpunkt: Plan-konferensen 2027 hålls den 13–14 april i Örebro. Efter flera år på andra håll i landet återvänder konferensen till en av Sveriges mest dynamiska logistik- och industriregioner – en nod där järnväg, automation, cirkulär industri och skogslogistik möts.

Örebroregionen erbjuder en ovanligt bred palett av verksamheter som berör Plans medlemmar. Här finns Hallsbergs kombiterminal, en av landets viktigaste järnvägsknutar; Ericssons produktion i Kumla; Örebro Airport med både tung logistik och beredskapsfunktioner; ett stort antal centrallager och ett växande ekosystem av företag inom automation, AI och robotik kopplat till Örebro universitet.

Örebro är värdstad för Plan-konferensen 2027.

FOTO: ÖREBRO UNIVERSITET

Lotta Sartz talar om re-mining och försörjning av innovationskritiska råvaror på Plan-konferensen 2027.

Samtidigt ligger Karlskoga bara en kort resa bort – ett av Sveriges mest intensiva försvarsindustriella kluster, där frågor om kapacitet, robusthet och beredskapslogistik är högaktuella. Det gör regionen särskilt relevant för konferensens tänkta temaspår, försörjningsberedskap, industriell automation, cirkulära materialflöden, skogslogistik och elektrifiering av transporter.

Konferensen följer det klassiska upplägget: studiebesök på förmiddagen, därefter lunch-till-lunch-program, och avslutande studiebesök på eftermiddagen dag två. Programrådet arbetar nu för fullt med att forma innehållet – mer information kommer under hösten, men boka datumen redan nu.

KALENDARIUM HÖST/VINTER 26/27

- **Nätverksträff hos Blåkläder**
  21 oktober i Svenljunga
- **Nätverksträff hos ASSA ABLOY**
  3 november i Landskrona
- **Produktionslogistik Grunder**
  24–25/11 + 8–9/12, online
- **Lagerstyrning**
  24–25/11 i Göteborg
- **Forecasting & Demand Planning (F&DP)**
  25–26/1 + 9/2 2027 i Stockholm
- **Supply chain management**
  27–28 januari 2027 Stockholm
- **Sälj- & verksamhetsplanering – S&OP**
  2 december i Göteborg

KRÖNIKA:

RESILIENTA FÖRSÖRJNINGSKEDJOR BYGGS I VARDAGENS MISSTAG

Vi lägger enorma resurser på att eliminera fel, skapa sömlösa flöden och optimera bort friktion. Automation, prediktivitet och algoritmer gör processerna allt mer perfekta. Maskinen blir inte trött, den glömmer inte och den gör inga slarvfel.

Men tänk om det är just i vardagens små problem som vi bygger den problemlösningsförmåga och de relationer som gör försörjningskedjan resilient när det oväntade inträffar?

Jag blev nyligen påmind om det. En kommunikation kring en leverans snurrade till sig – vi trodde en sak, mottagaren en annan. Ett klassiskt mänskligt missförstånd. Men det var just där, när processen havererade, som hjärtat fick visa sig. Tillsammans med en kollega fick jag personligen leverera till avdelning 312, där min son föddes för sju år sedan. Perfekta processer i all ära, men misstag skapar möten. Möten skapar tillit. Och tillit är bränslet när ”the shit hits the fan”.

I riktigt utmanande kontexter – inbördeskrig i Sydsudan, Ebolautbrott i Liberia – är det oförutsägbara vardag. Förutsättningarna ändras på en sekund. Det som räddat mig har aldrig varit perfekta system, utan relationer, intuition, flexibilitet och samspel. Att veta vem man ska ringa, vem man kan lita på och hur man tillsammans hittar en väg framåt när ingen självklar lösning finns.

Därför oroar jag mig för att vi tappar kapaciteten att lösa det oväntade när vi bygger en värld bakom skärmar, där allt är chat-korrigerat och där endast det perfekta är gott nog. När omständigheterna förändras snabbt

> De bästa logistiker jag mött är de som vet vem de ska ringa när något går fel.

hinner vi inte ställa om system och algoritmer. Då måste vi lösa det – tillsammans. Det är i gråzonerna, där ingen riktigt vet vad som är rätt väg, som mänskligt omdöme och relationer blir avgörande.

Alla talar om krisberedskap. Men jag tror att den viktigaste träningen sker i vardagens små problem. Varje missad leverans, varje avvikelse och varje missförstånd ger oss möjlighet att samarbeta, bygga relationer och utveckla förmågan att hantera det oväntade. Det är där, mitt i friktionen, som framtidens resiliens byggs.

Den bästa beredskapen är en vardag där vi har ett brett kontaktnät att aktivera och där människor vill hjälpa varandra att hitta lösningar. I en alltmer digitaliserad värld är det kanske just våra misstag som tvingar oss att lyfta blicken från skärmen och söka det mänskliga mötet. AI kan optimera nästa veckas rutter perfekt – men den kan inte bygga relationer. Den får definitivt inte gåshud av att leverera ett paket till avdelning 312.

Jag har alltid tyckt att SCM fokuserar för mycket på stela processkartor. Vi ritar pilar och rutor i tron att vi kan kontrollera flöden. Men en kris har aldrig lösts av en processkarta, och en konflikt har aldrig lösts via mejl. Det sker genom möten, lyhördhet och förmågan att läsa en

FOTO: PRIVAT

Johanna Linder är avdelningschef lager och verksamhetsansvarig för Sisjödepån på VGR. Hon sitter också i Plans styrelse, där hon ansvarar för kommunikation.

situation. De bästa logistiker jag mött är de som vet vem de ska ringa när något går fel. De som bygger broar mellan människor, funktioner och organisationer.

Det är i dagens vardagliga problem som vi bygger de relationer som gör att vi löser kriser tillsammans. Relationer är försörjningskedjans viktigaste redundans. De kan inte programmeras fram – de måste byggas, underhållas och tränas i vardagen.

AI optimerar det förutsägbara. Människan hanterar det oväntade.

Resilienta försörjningskedjor byggs i vardagens misstag.

Johanna Linder

Planetern produceras av Dagens Logistik på uppdrag av Logistikföreningen Plan.

Redaktör: Hilda Hultén
hilda.hulten@dagenslogistik.se, www.dagenslogistik.se

Grafisk form: Michael Wall
info@michaelwall.se, www.michaelwall.se